

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse, hvorvidt en overenskomstmæssig eller overenskomststridig arbejdsnedlæggelse blandt edb-personale vil kunne indebære en overtrædelse af den foreslåede § 193.

Svar:

Straffelovens § 193 er sålydende:

»Den, som på retsstridig måde fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler, offentlig postbesørgelse, almindeligt benyttede telegraf- eller telefonanlæg eller anlæg, der tjener til almindelig forsyning med vand, gas, elektrisk strøm eller varme, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte.«

Bestemmelsen, hvis udformning stammer fra 1930, angiver med ordene »på retsstridig måde«, at ikke enhver omfattende forstyrrelse af de anlæg m.v., der nævnes i bestemmelsen, er strafbar. Dette udtrykkelige forhold i lovtæksten om retsstridighed, der kendes fra andre straffelovsbestemmelser, er udtryk for, at det ved gerningsbeskrivelsen i § 193 ikke har været muligt skarpt at udsondre det forhold, der tilsigtes kriminaliseret, fra andre hyppigt forekommende forhold uden for den kriminelle type, jfr. herved nærmere Stephan Hurwitz, Den danske Kriminalret, Alm. del, 4. reviderede udgave, side 7-9. Det overlades således til domstolene på baggrund af lovens motiver og andre fortolkningsbidrag konkret at vurdere, om en handling, der for så vidt omfattes af den pågældende bestemmelses gerningsbeskrivelse, også kan anses for retsstridig, og om straf for overtrædelse af bestemmelsen dermed bør pålægges.

Spørgsmålet om, hvorvidt en arbejdsnedlæggelse, der fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af et af de i straffelovens § 193

nævnte anlæg m.v., også kan betegnes som »retsstridig«, er omtalt i forarbejderne til straffeloven af 1930. Det anføres således i betænkningen af 1923 afgivet af straffelovkommissionen af 9. november 1917, motiverne, spalte 296-297:

Baade ved Bestemmelsen af, hvilke anlæg og Indretninger der bør beskyttes, og ved Bestemmelsen af Beskyttelsens Omfang mener Kommissionen, at der bør sættes visse Begrænsninger. Dette hænger sammen med, at de retsstridige Handlinger, hvorved Forbrydelsen begaas, ofte vil kunne foreligge som Sabotage eller ulovlige Arbejdsstandsninger. Med Hensyn til disse sidste har Kommissionen den Opfattelse, at man skal være meget varsom med at bringe strafferetlige Regler til Anvendelse, idet Lønkampe mellem Organisationerne som Regel bør udkæmpes uden strafferetlig Indblanding. Men naar ulovlige Arbejdsstandsninger direkte rammer de Indretninger, som under den bestaaende Samfundsorden er uundværlige for Borgerne, saaledes at der fremkaldes en omfattende Forstyrrelse i Driften af disse Indretninger, maa Samfundet kunne søge Beskyttelse ved Anvendelse af Straf . . . I § 177 er det særlig fremhævet, at Forstyrrelsen skal være fremkaldt paa retsstridig Maade. Dette beror paa, at det findes rigtigt her at præcisere, at det ikke kan anses for givet, at enhver fremkaldt omfattende Forstyrrelse i de nævnte Indretninger er retsstridig. Det er vel givet, at dette maa anses for at være Tilfældet, hvis Forbrydelsen begaas ved at fjerne eller beskadige Materiel (Sabotage) eller ved at hindre nogen i paa lovlig Vis at udføre det paagældende Arbejde. Anderledes stiller Forholdet sig derimod, naar Forbrydelsen fremkaldes ved at nogen undlader at opfylde de ham paahvilende tjenstlige Pligter. Kommissionen finder, at det fal-